

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Ekologické zemědělství Program rozvoje venkova 2014–2020

Sady

Vydalo Ministerstvo zemědělství
Autor úvodní fotografie: Václav Psota
ISBN 978-80-7434-307-0
Praha 2016

Informační materiál pro zemědělce

1. Ekologické zemědělství

Úvod

Pojem ekologické zemědělství není v současnosti veřejnosti neznámý. Jedná se o systém reprezentující trvale udržitelný způsob hospodaření, který využívá pro zemědělskou produkci přírodní procesy s minimálním využitím vnějších vstupů. Jinými slovy řečeno, ekologické zemědělství má za cíl zemědělskou produkci bez negativních vlivů na životní prostředí. Samozřejmostí v ekologickém zemědělství je i nadstandardní přístup k chovaným zvířatům. Ekologická produkce nezatěžuje životní prostředí tak jako konvenční zemědělská výroba. Nevyužívá intenzivní technologie a princip zemědělské produkce je u ní založen na využití uzavřeného koloběhu látek, živin a toků energií. Ekologické chování zemědělců má pochopitelně vliv na ekonomiku podnikání, proto jsou přechod na ekologické postupy výroby a samotné ekologické hospodaření dotovány v rámci společné zemědělské politiky Evropské unie (EU).

Tato brožura je určena především zemědělcům, kteří hospodaří ekologicky nebo zvažují možnost přechodu na ekologické hospodaření a chtějí získat přehled o dotačních podmínkách nastavených Ministerstvem zemědělství ČR v programovém období 2014–2020 v rámci Programu rozvoje venkova (PRV).

Historie dotací v ekologickém zemědělství

Již v roce 1990 byly spuštěny první národní podpory směřující do oblasti ekologického hospodaření. Nicméně prvním uceleným dotačním programem byla až podpora spuštěná v rámci přípravy na vstup do EU

v roce 1998. Po vstupu do EU v roce 2004 bylo ekologické zemědělství zařazeno do agroenvironmentálních opatření, a to jak v prvním programovém období 2004–2006, tak i v druhém programovém období 2007–2013. Výše dotace byla rozdělena podle jednotlivých zemědělských kultur, případně podle toho, co se na dané kultuře pěstovalo (zejména orná půda, později sady). Zároveň s tím byli ekologičtí zemědělci bodově zvýhodňováni v projektových podporách a od roku 2009 rovněž podpořeni v národních dotacích.

Vývoj dotačních podmínek v podpoře ekologického zemědělství byl dlouhodobě ovlivněn diskuzí nad tím, kde by měly být konkrétní dotační podmínky pro ekologické zemědělce stanoveny. V prvních dvou programových obdobích, kdy začalo být ekologické zemědělství dotováno s příspěvkem z EU, byla podpora vyplácena na základě potvrzení, že se zemědělec nachází v období přechodu na ekologický způsob hospodaření nebo že již ekologicky hospodaří a tím je tedy vázán k plnění podmínek daných evropskou a národní ekologickou legislativou. Stanovení dalších podmínek, které by šly nad rámec ekologické legislativy, bylo minimální. Od roku 2009 se však v rámci dotačních pravidel začaly některé podmínky více specifikovat a konkretizovat. Na ekologické zemědělce žádající o dotační podporu začaly být kladeny vyšší nároky než na ekologické farmy hospodařící bez dotace.

Všeobecný cíl brožury

V přípravě na nové programové období 2014–2020 bylo učiněno v podpoře eko-

logického zemědělství několik zásadních změn. Některé byly vyvolány požadavky ze strany EU, jiné vznikly na základě zkušeností s dotováním ekologického zemědělství v předchozích deseti letech.

Cílem této brožury je přehledně a srozumitelně podat informace týkající se dotací poskytovaných v opatření Ekologické zemědělství na kulturu sad a jinou trvalou kulturu v rámci PRV. Brožura si naopak neklade za cíl dopodrobna vysvětlovat systém ekologického zemědělství jako celku.

Co musím udělat před vstupem do opatření

Od roku 2015 je zemědělcům umožněn vstup do opatření Ekologické zemědělství (EZ). **Žádost o zařazení do opatření podává zemědělec, který je již zaregistrován jako osoba podnikající v ekologickém zemědělství.** Před vstupem do opatření EZ tedy musíte učinit následující:

- oslovit zvolenou kontrolní a certifikační organizaci,
- projít vstupní kontrolou,
- podat žádost o registraci osoby podnikající v ekologickém zemědělství na Ministerstvo zemědělství (Pozor! Povinnou přílohou žádosti je osvědčení o zápisu do evidence zemědělského podnikatele,

Pokud se rozhodnete, že chcete hospodařit ekologicky s dotační podporou, počítejte s tím, že výše uvedený proces je potřeba absolvovat před podáním žádosti o vstup do opatření. Ponechte si tedy před podáním žádosti dostatečnou časovou rezervu!

takže v době podání žádosti již musíte být zemědělským podnikatelem.).

Pokud se rozhodnete, že chcete hospodařit ekologicky s dotační podporou, počítejte s tím, že výše uvedený proces je potřeba absolvovat před podáním žádosti o vstup do opatření. **Ponechte si tedy před podáním žádosti dostatečnou časovou rezervu!**

Vstup do opatření a žádost o zařazení

Ke dni doručení bezchybné žádosti o registraci na Ministerstvo zemědělství se stáváte osobou podnikající v ekologickém zemědělství. V případě, že v LPIS máte zaregistrováno **min. 0,5 ha zemědělské půdy v rámci podporovaných zemědělských kultur**, můžete podat žádost o zařazení do opatření EZ. **Žádost se podává do 15. 5. v roce vstupu do opatření.** Podporovanými druhy zemědělských kultur jsou trvalý travní porost, standardní orná půda, travní porost na orné půdě, úhor, sad, vinice, chmelnice a jiná trvalá kultura se současně vymezeným ekologicky významným prvkem krajinnotvorný sad.

Pětiletý závazek

Podáním žádosti o zařazení žádáte o vstup do závazku v opatření EZ. Závazek začíná od 1. 1. roku, kdy byla podána žádost o zařazení¹ a trvá pět let (do 31. 12. pátého roku). Závazek se váže ke konkrétnímu dílu půdního bloku, nikoliv však k zemědělské kultuře. To znamená, že byste daný konkrétní kus zemědělské půdy měli obhospodařovat po celých pět let, ale je lhostejné, zda jeden rok tam bude orná půda, druhý rok trvalý travní porost a třetí rok třeba sad.

¹ Nevyžaduje se však, abyste osobou podnikající v EZ byli již od 1. 1. Tuto podmínku stačí plnit až k datu podání žádosti o zařazení.

V případě, že dojde k nedodržení pětiletého závazku na dílu půdního bloku, protože musíte díl půdního bloku někomu vydat (tj. ztratili jste užívání části nebo celého dílu půdního bloku v LPIS), lze uplatnit pardonovaný důvod na snížení výměry v závazku, ale jen do výše 25 % původně zařazené celkové výměry v prvním roce závazku. Existují i další pardonované důvody na snížení výměry, ale jejich použití je mnohem méně časté. Pokud snížíte výměru v závazku bez použití pardonovaného důvodu, tj. porušíte pětiletý závazek, následuje řízení o vrácení dotace. Vrácení dotace se týká pouze dotace EZ poskytnuté na tu výměru zemědělské půdy, která byla snížena, a to za všechny roky, kdy byla výměra v závazku.

Do závazku nemusíte vstoupit se všemi díly půdních bloků. Je tedy možné vybrat jen ty díly půdních bloků, kde máte jistotu dodržení pěti let závazku. Pro získání dotace je ale nutné, aby všechny díly půdních bloků s podporovaným druhem zemědělské kultury², které na sebe máte evidované v LPIS k datu podání žádosti o dotaci, byly v režimu přechodného období do ekologického zemědělství nebo v režimu ekologického zemědělství. **Dotace v opatření EZ se poskytuje jen „čistým“ ekologům tzn. souběh konvenčních a ekologických ploch s podporovaným druhem zemědělské kultury² u jednoho žadatele není možný.**

Každoroční změny výměry v závazku (snížení, zvýšení výměry u již zařazených dílů

² Podporovaným druhem zemědělské kultury se rozumí trvalý travní porost, standardní orná půda, travní porost na orné půdě, úhor, sad, vinice, chmelnice a jiná trvalá kultura se současně vymezeným ekologicky významným prvkem krajinnotvorný sad. Ostatní zemědělské kultury (např. rybník, rychle rostoucí dřevina, zalesněná půda) nemají na posuzování čistoty ekologa vliv a mohou být konvenční.

půdních bloků nebo zařazení nového dílu půdního bloku) oznamujete **změnovou žádostí o zařazení.** Změnová žádost o zařazení upravuje parametry zařazení, tedy závazku. Mějte na paměti, že změnová žádost o zařazení sama o sobě neupravuje dotační žádost! Pokud tedy měníte zařazení v průběhu roku (od data podání žádosti o dotaci do 31. 12.), pak to má většinou vliv i na dotační žádost, kterou je potřeba také upravit.

Pětiletý závazek se rovněž váže k ekologickému způsobu hospodaření. To znamená, že zrušení registrace osoby podnikající v ekologickém zemědělství před koncem závazku je bráno jako porušení závazku a vede k vrácení veškerých ekologických dotací obdržných od počátku závazku.

Mechanismus platby na přechod/zachování postupů a způsobů EZ

Opatření EZ se dělí na dvě podopatření, pro která byla provedena samostatný výpočet výše dotací, a to:

- **Přechod na postupy a způsoby ekologického zemědělství (dotace na přechodné období),**
- **Zachování postupů ekologického zemědělství (dotace na ekologickou produkci).**

Podpora je tedy poskytována jak zemědělcům, kteří do systému ekologického zemědělství vstoupili nově a nacházejí se v období tzv. přechodu, tak zemědělcům, kteří hospodaří ekologicky již delší dobu.

Přechodem na ekologické zemědělství se rozumí přechod od konvenčního zemědělství na zemědělství ekologické, a to ve stanovené době, během níž jsou již dodržována všechna pravidla ekologické produkce, ale samotné produkty ještě nemohou být označovány jako „bio“. **Délka**

přechodného období je u ovocných sadů stanovena na 3 roky. Tato lhůta platí pro každý díl půdního bloku zvlášť podle toho, jak jsou pozemky zařazovány do systému ekologického zemědělství.³

Aby mohla být na díl půdního bloku vyplacena **dotace na přechodné období:**

- musí být evidován v LPIS v režimu přechodného období od data podání žádosti o dotaci do 31. 12., a zároveň
- nesmí mít v historii (poslední tři roky např. zpět, počítáno od 15. 5.) více jak 50 % překryv s výměrou, která již byla evidována v režimu ekologického zemědělství.

Pokud díl půdního bloku nesplňuje výše uvedené podmínky, je možné na něj žádat o **dotaci na ekologickou produkci!**

Dotací žádost

Žádost o poskytnutí dotace podáváte každoročně v rámci formuláře jednotné žádosti. Žádost se podává do 15. 5. každý rok závazku. V žádosti o dotaci u každého dílu půdního bloku specifikujete, zda žádáte:

- o dotaci na přechodné období nebo o dotaci na ekologickou produkci,
- o dotaci na zemědělskou kulturu
 - trvalý travní porost,
 - standardní orná půda v rozdělení na
 - pěstování zeleniny nebo speciálních bylin,
 - pěstování trav na semeno,
 - pěstování ostatních plodin,
 - pěstování jahodníku,
 - travní porost,
 - úhor,
 - ovocný sad v rozdělení na
 - intenzivní sady,
 - ostatní sady,

- jiná trvalá kultura (se současně vymezeným ekologicky významným prvkem krajinyotvorný sad),
- vinice,
- chmelnice.

Změny v dotační žádosti oznamujete neprodleně formulářem na změnu jednotné žádosti. Od doby, kdy podáte dotační žádost do 31. 12. nelze bezsankčně měnit v LPIS a tedy ani v žádosti kulturu, až na povolenou výjimku týkající se změny kultury travní porost (G) na kulturu trvalý travní porost (T), případně vykloučení sadů/vinic/chmelnic.

Pamatujte si:

1. Vstup do opatření je spojen s pětiletým závazkem na konkrétních dílech půdních bloků.
2. Každý rok do 15. 5. podáváte zpravidla dvě žádosti⁴ – žádost o zařazení v roce vstupu/ žádost o změnu zařazení následující roky a dotační žádost (je součástí jednotné žádosti). Platí, že nelze žádat o dotaci na díl půdního bloku, který není v opatření zařazen.
3. Ve sledovaném dotačním období tj. od podání žádosti o dotaci do 31. 12. nelze měnit (až na stanovené výjimky) v LPIS kulturu. Meziročně (změna kultury provedená v LPIS od 1. 1. do data podání žádosti o dotaci) však kulturu změnit lze.
4. Podáním změnové žádosti o zařazení se nemění dotační žádost, k tomu je potřeba učinit samostatné podání.
5. Snížení výměry v závazku je možné. Pokud však nastane z důvodů, které nespádají do pardonovaných, pak je spojeno s vrácením dotace.

³ Délku přechodného období lze v určitých případech zkrátit – čl. 36 odst. 2 a 4 nařízení Komise (ES) č. 889/2008.

⁴ Pokud jste již v závazku a nezměnila se výměra, ani čísla dílů půdních bloků, pak podáváte jen jednu žádost – dotační.

6. Předtisk žádosti o dotaci poskytuje podporu pro volbu toho, zda žádáte o dotaci na přechodné období nebo na ekologickou produkci. Přesto doporučujeme provést kontrolu správné deklarace v žádosti, zejména u dílů půdních bloků, kde víte, že v daném roce dobíhá období přechodu nebo u dílů půdních bloků, které máte nově a nejste si jisti, zda již v minulosti nebyly užívány jiným ekologickým zemědělcem.

Baseline opatření – za co se v dotaci neplatí

Princip stanovení sazeb v opatření EZ byl takový, že se ocenily ušlé příjmy (kolik bych vydělal navíc, kdybych nebyl ekologickým zemědělcem) a dodatečné náklady (co bych nemusel dělat, kdybych nebyl ekologický zemědělec), které vznikají při přechodu na ekologický způsob hospodaření a při samotném ekologickém způsobu hospodaření. Před samotným výpočtem bylo však nejprve stanoveno, co je považováno za běžnou zemědělskou praxi a jaké základní podmínky musí žadatel dodržovat bez ohledu na závazek ekologického zemědělství. Činnosti spadající do běžné zemědělské praxe a dodržování základních podmínek hospodaření nelze hradit dotací, a to i přesto, že jejich vykonávání může způsobovat dodatečné náklady nebo ušlé příjmy. Tyto činnosti tvoří tzv. baseline opatření:

- Cross Compliance⁵,
- minimální zemědělská činnost⁶,
- minimální požadavky pro použití hnojiv,

⁵ Pravidla podmíněnosti – Dobrý zemědělský a environmentální stav, Povinné požadavky na hospodaření (nařízení vlády č. 309/2014 Sb., v platném znění).

⁶ Od roku 2016 konkrétně stanovena pro trvalé travní porosty, travní porosty a standardní ornou půdu (nařízení vlády č. 50/2015 Sb., v platném znění).

- minimální požadavky pro použití přípravků na ochranu rostlin,
- další závazné požadavky stanovené vnitrostátními předpisy⁷,
- běžná praxe - klasické obhospodařování trvalých travních porostů, orné půdy, sadů, vinic a chmelnic.

Při kalkulaci sazeb v opatření EZ buď nebyly podmínky baseline kalkulovány nebo je v některých případech (pouze specifikované trvalé travní porosty) proveden odpočet v platbě.

Minimální požadavky pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin

Součástí baseline opatření EZ jsou minimální požadavky pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin. Z hlediska principů ekologického zemědělství, kdy nejsou s výjimkou možného použití povolených přípravků na ochranu rostlin a hnojení statkovými hnojivy využívány jiné vstupy, se jedná spíše o teoretické požadavky. Přesto je na místě jejich výčet zopakovat.

Minimální požadavky pro použití hnojiv musí obsahovat kodex správné zemědělské praxe zavedený v souladu s nitrátovou směrnicí. Podstatné je to, že tyto vybrané podmínky platí i pro zemědělské podniky nacházející se mimo zranitelné oblasti dusičnany.

Minimální požadavky pro použití přípravků na ochranu rostlin musí obsahovat obecné zásady integrované ochrany rostlin, požadavky stanovující povinnost mít oprávnění na používání přípravků a splnění závazku ohledně školení, požadavky na bezpečné skladování, kontrolu aplikačního zařízení a pravidla pro použití pesticidů v blízkosti

⁷ Zejména vyhláška č. 16/2006 Sb., v platném znění, zákon č. 114/1992 Sb., v platném znění.

vody a jiných citlivých lokalit. Všechny požadavky jsou stanoveny na základě platných národních právních předpisů.

Některé výše vyjmenované oblasti minimálních požadavků jsou již zavedené v Cross Compliance. Podmínky Cross Compliance musí plnit každý zemědělec požadující dotaci v opatření EZ. Nejde tedy o to, že by některé oblasti nebyly pokryté. Prostě jen

nejsou podmínky duplikovány. **Tyto podmínky jsou v následujícím textu kurzívou.**

Všichni žadatelé o dotaci v opatření EZ jsou povinni dodržet minimální požadavky pro použití hnojiv:

- vést a nejméně 10 let uchovávat evidenci o druhu, množství a době použití hnojivých látek – evidenci hnojení,

Foto: Iva Nováková

- dodržovat období zákazu použití dusíkatých hnojivých látek,
- dodržovat zákaz pěstování erozně nebezpečných plodin (kukuřice, sója, brambory, řepa, bob setý, slunečnice, čirok) na zemědělských pozemcích se sklonitostí převyšující 7°, jejichž jakákoli část se nachází ve vzdálenosti menší než 25 m od útvaru povrchových vod,
- dodržovat na zemědělských pozemcích zákaz použití dusíkatých hnojivých látek v případě nepříznivých půdních podmínek,
- zajistit při použití dusíkatých hnojivých látek rovnoměrnou aplikaci po pozemku,
- dodržovat zákaz použití dusíkatých hnojivých látek na orné půdě se sklonitostí převyšující 10° a na travních porostech se sklonitostí převyšující 12°; výjimkou je přívod dusíku výkaly a močí pasených zvířat a tuhá statková hnojiva a tuhá organická hnojiva, která musí být v případě orné půdy bez porostu do 24 hodin zapravena do půdy; podmínka zapravení do půdy se nevztahuje na plochy ponechaných sklíditelných rostlinných zbytků,
- dodržovat v blízkosti útvarů povrchových vod ochranné nehnojené pásy v šířce min. 3 m od břehové čáry.

Všichni žadatelé v opatření EZ jsou povinni dodržet minimální požadavky pro použití přípravků na ochranu rostlin a dalších prostředků na ochranu rostlin:

- vést a nejméně 10 let uchovávat evidenci o používání přípravku na ochranu rostlin,
- zabezpečit nakládání s přípravky na ochranu rostlin odborně způsobilou osobou,
- podrobit kontrolnímu testování profesionální zařízení pro aplikaci přípravků na ochranu rostlin používané v rámci podnikání,

- uchovávat přípravky na ochranu rostlin v originálních obalech podle jejich druhů a odděleně od jiných výrobků a přípravků určených k likvidaci jako odpad a mimo dosah látek, které by mohly ovlivnit vlastnosti skladovaných přípravků,
- postupovat při aplikaci přípravků na ochranu rostlin v souladu s pokyny na ochranu vod a dodržovat omezení pro použití přípravků na ochranu rostlin v pásmu ochrany zdrojů podzemních vod nebo vodárenských nádrží.

Dvoji financování

Existuje základní princip, podporující pravidla pro veřejné výdaje v EU, že žádné ušlé příjmy nebo dodatečné náklady na stejnou činnost nesmí být financovány z rozpočtu dvakrát. Toto pravidlo se označuje jako pravidlo dvojího financování. Ministerstvo zemědělství v rámci schvalování programového dokumentu pro období 2014–2020 identifikovalo několik rizik dvojího financování. Zásadní je uplatnění tohoto pravidla pro ekologicky hospodařící zemědělce, kterým se nově krátí některé dotace v agroenvironmentálně-klimatických opatřeních (AEKO).

Kombinovatelnost s jinými opatřeními Programu rozvoje venkova

Opatření EZ v sadech, případně na jiné trvalé kultuře je plně **kombinovatelné s platbami pro oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními** (LFA).

Opatření EZ v sadech je **nekombinovatelné** s podopatřením **integrováná produkce ovoce v AEKO** (tj. díl půdního bloku nemůže být současně zařazen v AEKO a v opatření EZ).

2. Sady v EZ (S + J)

Úvod

Trvalé kultury tvoří zhruba 1,3% výměry zemědělské půdy, která je obhospodařována ekologicky. Z celkové rozlohy trvalých kultur tvoří sady cca 85%, přičemž převažují sady intenzivní a ostatní (72%) nad sady krajinnými (28%). Tvorba dotačních podmínek pro podporu ekologických sadů má za sebou velmi širokou diskuzi. Cílem současného nastavení, které rozděluje podporu sadů do tří skupin, bylo jednoznačně oddělit produkční sady od sadů plnicích spíše mimoprodukční funkce.

Dotace na sady je proto rozdělena podle charakteru sadu na dotaci pro:

- Intenzivní sady – v LPIS zemědělská kultura sad a pouze některé druhy ovoce v intenzivních výsadbách.
- Ostatní sady – v LPIS zemědělská kultura sad bez omezení druhů v méně intenzivních výsadbách.
- Krajinnotvorné sady - v LPIS zemědělská kultura jiná trvalá kultura a zároveň ekologicky významný prvek krajinnotvorný sad.

Výše dotace

Sazba dotace je pro opatření EZ stanovena v eurech. Přepočítání na Kč se provádí podle směnného kurzu uveřejněného v posledním Úředním věstníku EU vydaném v kalendářním roce, který předchází roku, za který se dotace poskytuje.

Intenzivní sady a výše dotace

Intenzivním sadem se pro účely opatření EZ rozumí sad, ve kterém je **rovnoměrně rozložená výsadba tvořená ušlechtilými**

odrůdami ovocných stromů v nízkých pěstitelských tvarech starších 3 let nebo ušlechtilými odrůdami ovocných keřů. Za nízký pěstitelský tvar se považuje takový tvar ovocného stromu, který má maximální výšku kmene u jádrovin 120cm včetně a u peckovin 170cm včetně. Výška kmene se měří od povrchu země po první rozvětvení v korunce. Výsadba stromů tvořená pouze podnožemi bez naštěpované ušlechtilé odrůdy nebo tvořená pravokořenými stromy není uznávána.

Dotace pro intenzivní sady je poskytována pouze na díly půdních bloků s kulturou **sad v LPIS a s vybranými druhy ovocných stromů nebo ovocných keřů ve stanovené minimální hustotě.** V případě, že hodláte žádat o dotaci na intenzivní sad, pak musíte mít pouze tyto druhy a v následující hustotě:

- **u jádrovin**, kam je řazena **jabloň a hrůšeň minimálně 500 životaschopných jedinců na hektar** produkční plochy,
- **u peckovin**, kam je řazena **broskvoň, meruňka, slivoň švestka⁸, slivoň obecná, slivoň renklóda, třešeň a višeň minimálně 200 životaschopných jedinců na hektar** produkční plochy,
- **u ovocných keřů**, kam jsou řazeny **angrešť, maliník, ostružiník, rybíz a borůvka minimálně 2000 životaschopných jedinců na hektar** produkční plochy.

Intenzivní sad musí být **veden v registru sadů**, který vede **Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský**, přičemž **produkční plochou se rozumí právě plocha sadu vedená v tomto registru v rozdělení na jádroviny, peckoviny a ovocné keře.**

⁸ S výjimkou myrobalánu.

Výpočet výše dotace u intenzivních sadů je postaven na rozdílu příspěvků na úhradu fixních nákladů a zisku ekologické a konvenční produkce ze sadu. Hlavní ztráta příjmů je tvořena tím, že zemědělci hospodařící v ekologickém systému mají vyšší náklady na pracovní síly a nižší hektarový výnos. Na druhé straně bylo však kalkulováno i s tím, že produkce ze sadu by měla být realizována za vyšší cenu a ekozemědělec by měl ušetřit na tom, že nepoužívá konvenční přípravky na ochranu rostlin.

Výše dotace pro přechod na ekologickou produkci je 825 EUR/ha intenzivního sadu.

Výše dotace pro ekologickou produkci je 779 EUR/ha intenzivního sadu.

Ostatní sady a výše dotace

Ostatním sadem se pro účely opatření EZ rozumí sad, ve kterém je **výsadba tvořená pouze ušlechtilými odrůdami ovocných stromů nebo ovocných keřů**, přičemž se povoluje i výsadba pravokořených stromů ušlechtilých odrůd. Není však možná výsadba stromů tvořená pouze podnožemi bez naštěpované ušlechtilé odrůdy.

U ostatních sadů již nejsou definovány jednotlivé druhy jako v případě intenzivních sadů, ale i zde je stanovena podmínka **minimální hustoty jedinců. U ovocných stromů musí mít díl půdního bloku s kulturou sad v LPIS minimálně 100 životaschopných jedinců na hektar** produkční plochy. U ovocných keřů je minimální hustota na dílu půdního bloku s kulturou sad v LPIS stanovena na 1000 životaschopných jedinců na hektar produkční plochy.

I ostatní sad musí být **veden v registru**

sadů, který vede **Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský**, přičemž **produkční plochou se rozumí plocha sadu vedená v tomto registru v rozdělení na ovocné stromy a ovocné keře.**

Výpočet výše dotace je u ostatních sadů rovněž postaven na rozdílu příspěvků na úhradu fixních nákladů a zisku ekologické a konvenční produkce ze sadu. Při výpočtu výše dotace byl ovšem zohledněn extenzivní způsob hospodaření v ostatních sadech, kde je obecně širší spon a nižší úrovní agrotechniky. Tyto sady jsou obvykle celoplošně zatravněny s údržbou travního porostu sekáním, omezeně se v nich hnojí a rovněž údržba řezem je nepravidelná. Hlavní ztráta příjmů je v těchto sadech tvořena nižším hektarovým výnosem ovoce. Na druhé straně i zde je kalkulováno s tím, že produkce ze sadu by měla být realizována za vyšší cenu a ekozemědělec by měl ušetřit na tom, že se v sadu chová při údržbě extenzivně. Chování zemědělců se vzhledem k povaze běžné údržby sadů nijak neliší v období přechodu do EZ a po něm. Proto je výše dotace v obou podopatřeních stejná.

Výše dotace pro přechod na ekologickou produkci je 424 EUR/ha ostatního sadu.

Výše dotace pro ekologickou produkci je 424 EUR/ha ostatního sadu.

Krajinnotvorné sady a výše dotace

V ekologickém zemědělství se nachází část sadů, jejichž produkční funkce je výrazně menší než funkce ekologická a krajinná. Tyto sady, ve kterých lze nalézt staré krajové odrůdy nebo extenzivní druhy bohaté sta-

noviště, jsou ohroženy zánikem v důsledku nedostatečné péče. V LPIS najdeme tyto **sady zařazené v kultuře J – jiná trvalá kultura**. Poskytnutí dotace na krajinnotvorný sad v opatření EZ je podmíněno tím, že na dílu půdního bloku je **v LPIS vymezen ekologicky významný prvek krajinnotvorný sad**.

Krajinnotvorným sadem se rozumí plocha **rovnoměrně osázená ovocnými stromy ve tvaru polokmenu nebo vysokokmenu o minimální hustotě 50 životaschopných jedinců na hektar**. Základním účelem krajinnotvorného sadu není produkce ovoce, ale zachování krajinnotvorné odrůdové rozmanitosti, kulturního dědictví, zemědělského rázu krajiny nebo prvků venkovského krajinného urbanizmu.

Výpočet výše dotace vychází u tohoto typu sadu spíše z dodatečných nákladů, které zemědělci vznikají v souvislosti s údržbou sadu. Jedná se například o občasný řez stromů, seč a odklíz hmoty z meziřadí nebo částečná obnova uhynulých stromů. V sadu se nepředpokládá produkce ovoce, ale je zde kalkulováno s produkcí sena. I zde nebyl při výpočtu platby identifikován rozdíl v újmě vznikající v období přechodu na ekologické způsoby hospodaření a po něm. Proto je výše dotace v obou podopatřeních stejná.

Výše dotace pro přechod na ekologickou produkci je 165 EUR/ha krajinnotvorného sadu.

Výše dotace pro ekologickou produkci je 165 EUR/ha krajinnotvorného sadu.

Obecné podmínky dotace

Mezi **společné a základní podmínky**, které musíte splnit, pokud chcete žádat o dotaci v opatření EZ, patří:

- být zařazen v opatření EZ nebo mít podanou žádost o zařazení, jedná-li se o první rok závazku,
- hospodařit v souladu s ekologickou legislativou⁹ a nehosподаřit souběžně konvenčně na blocích s kulturou způsobitou pro dotaci v opatření EZ (k datu podání žádosti o dotaci musí být všechny díly půdních bloků v LPIS s podporovanou kulturou v přechodném období nebo v režimu EZ),
- nejpozději k datu podání dotační žádosti být zemědělským podnikatelem (navíc pochopitelně registrovaným jako osoba podnikající v ekologickém zemědělství),
- být aktivním zemědělcem (farmář do cca 24 ha splňují automaticky, větší farmáře v případě vykonávání „zakázaných činností“ prokazují vyšší příjmy ze zemědělské činnosti),
- plnit podmínky baseline (Cross Compliance, minimální požadavky pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin, minimální zemědělská činnost).

Výběr podmínek ekologické legislativy

Základní ekologickou legislativu tvoří dva všeobecně platné evropské předpisy a náš národní doplňkový zákon o ekologickém zemědělství⁹. Legislativa EU stanovuje základní pravidla pro kontrolu ekologického zemědělství a zpracování potravin v těchto oblastech:

- rostlinná produkce (včetně volného sběru a mořských řas),
- chov hospodářských zvířat (včetně včelařství a pravidel pro akvakulturu),

⁹ Nařízení Rady (ES) č. 834/2007, nařízení Komise (ES) č. 889/2008, zákon č. 242/2000 Sb., v platném znění, vyhláška č. 16/2006 Sb. v platném znění.

- zpracování a označování potravin rostlinného a živočišného původu a krmiv,
- dovoz produktů zemí mimo EU (včetně kontroly zajištění souladu s požadavky na produkci v EU)
- kontrolní a certifikační systém ekologické produkce (kontroly a certifikace zemědělců, zpracovatelů, obchodníků, distributorů a dovozců).

Soulad hospodaření s ekologickou legislativou kontroluje každoročně na předem ohlášené kontrole certifikační a kontrolní organizace, se kterou máte uzavřenou smlouvu. Mimo tuto pravidelnou kontrolu probíhají i kontroly následné (dodatečné) a to ohlášené i neohlášené. Do kontroly ekologického zemědělství jsou také zapojeny státní dozorové orgány (Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, Stát-

ní veterinární správa, Státní zemědělská a potravinářská inspekce), které ovšem neprovádí certifikaci.

Ekologická legislativa v oblasti sadů je poměrně obecná. Níže uvedený výčet základních principů ekologického zemědělství není úplný a vztahuje se obecně k rostlinné produkci¹⁰. Přesto obsahuje základní principy a požadavky na systém ekologického hospodaření vztahující se k rostlinné produkci.

Hospodaření založené na udržení/zvýšení úrodnosti půdy a zabránění erozi

- Ekologická rostlinná produkce využívá způsoby obdělávání a pěstitelské postupy,

¹⁰ Článek 12 nařízení Rady (ES) č. 834/2007

Foto: Václav Psota

kteří zachovávají nebo zvyšují obsah organických látek v půdě, zvyšují stabilitu půdy a její biologickou rozmanitost a předcházejí ztuhnutí a erozi půdy.

Hnojení pouze statkovými/organickými nebo jinými povolenými hnojivy

- Úrodnost a biologická aktivita půdy se udržuje a zvyšuje víceletým střídáním plodin, včetně luskovin a jiných plodin využívaných jako zelené hnojivo a používáním chlévské mrvy či organických materiálů, pokud možno kompostovaných, z ekologického zemědělství.
- Hnojiva a pomocné půdní látky se mohou používat jen za předpokladu, že byly schváleny pro použití v ekologické pro-

dukci¹¹, nepoužívají se minerální dusíkatá hnojiva.

- Celkové použité množství statkových hnojiv nesmí přesáhnout limit 170 kg dusíku ročně na hektar zemědělské půdy (počítá se na veškerou obhospodařovanou zemědělskou půdu).

Ochrana rostlin založená na preventivních postupech, případně s využitím povolených přípravků na ochranu rostlin

- Prevence před škůdci, chorobami a plevely je založena především na ochraně přírodními nepřáteli, volbě druhů a odrůd, na střídání plodin a pěstitelských postupech.

¹¹ Příloha I nařízení Komise (ES) č. 889/2008

- Je povoleno používání biodynamických přípravků.
- V případě zjištěného ohrožení plodiny se přípravky na ochranu rostlin mohou použít jen za předpokladu, že byly schváleny pro použití v ekologické produkci¹².

Ekologické osivo/sadba

- Pro produkci jiných produktů než osiva a vegetativního rozmnožovacího materiálu lze používat pouze ekologicky vypěstované osivo a rozmnožovací materiál. Za tímto účelem musí být matečná rostlina v případě osiva a rodičovská rostlina v případě vegetativního rozmnožovacího materiálu pěstována v souladu s pravidly stanovenými v tomto nařízení po dobu minimálně jedné generace, nebo v případě trvalých plodin po dvě vegetační období.
- Pokud není dostupné ekologické osivo/sadba, což lze zjistit z databáze osiv pro ekologické zemědělství¹³, je možné použít nemořené konvenční osivo. Použití je nicméně možné pouze pokud k jeho použití je před jeho výsevem/výsadbou udělena výjimka od Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského, Odboru osiv a sadby.

Rostlinná produkce s minimálním dopadem na životní prostředí

- Veškeré používané způsoby rostlinné produkce brání přispívání ke znečištění životního prostředí nebo jej snižují na minimum.

¹² Příloha II nařízení Komise (ES) č. 889/2008

¹³ dostupné na <http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/osivo-a-sadba/ekologicke-osivo/vyjimky-na-pouziti-konvenčního-osiva-v/prehled-eko-osiv.html>

- Aby toho bylo dosaženo, je využíváno v nejvyšší míře nepřímých metod ochrany rostlin, které se dají shrnout následovně:
 - Úrodná a oživená půda (pravidelný přísun organické hmoty, šetrné zpracování půdy, zabránění utužení půdy, udržování rostlinného pokryvu půdy).
 - Harmonická výživa rostlin (přiměřené hnojení organickým dusíkem).
 - Správná volba plodin (pěstování plodin vhodných pro dané stanoviště, odrůdové směsky, zdravé a vitální osivo).
 - Tolerantní a rezistentní odrůdy (používání speciálně šlechtěných tolerantních a odolných odrůd nebo starých původních odrůd).
 - Správná pěstitelská praxe (pestré osevní sledy, správný termín výsadby či výsevu, správná hustota rostlin, používání smíšených kultur, podsevů a zeleného hnojení, dobře zvolené agrotechnické postupy).
 - Podpora užitečných organismů (biokoridory, květnaté pásy, výsadba krajinné zeleně, dočasný úhor).

Specifické dotační podmínky pro poskytnutí dotace na sady

Podmínky pro intenzivní sady

Preventivní postupy

- Sledovat, zaznamenávat a vyhodnocovat minimálně od 1. 3. do 30. 9. informace o teplotě a vlhkosti vzduchu (minimální a maximální teplota, průměrná vlhkost vzduchu v % nebo vlhkost vzduchu s uvedením hodiny měření). Ke sledování je možné využít srážkoměr a maximo-minimální teploměr nebo měřič teploty a vzdušné vlhkosti nebo meteorologickou stanicí. Umístění technického zařízení se zakresluje v žádosti o dotaci a platí,

že v okruhu 5 km od kterékoliv části dílu půdního bloku musí být umístěno minimálně jedno technické zařízení.

- Sledovat, zaznamenávat a vyhodnocovat výskyt škůdců pomocí alespoň jednoho z těchto zařízení: feromonové lapače, lepopové desky, světelné lapáky, nasávací a zemní pasti, zařízení ke sklepkávání škodlivých organismů, optické vodní lapače.
- Záznamy sledování a jejich vyhodnocení se provádí písemně podle vzoru stanoveného Ministerstvem zemědělství. Záznamy nemusí být každodenní, ale provedou se vždy v případě změny stavu. Záznamy se uchovávají minimálně 10 let po roce, kdy byl záznam proveden.

Péče o meziřadí a příkmený pás v sadu

- Zajistit bylinný pokryv tj. nesmí být černý úhor nebo produkce jiných zemědělských plodin.
- Zajistit do 31. 8. mechanickou údržbu (mulčovat, válet, lámat, v případě klasické seče musí být ale hmota v termínu odklizená).
- Nepást zvířata.

Péče o stromy/keře v sadu

- Provést do 15. 8. řez z důvodu prosvětlení korun ovocných stromů.
- Při dosadbě nových stromů zajistit oporu a ochranu proti okusu zvěří.

Produkce ze sadu

- Sklidit a odvézt do 30. 11. produkci ze sadu.
- Prokázat vyšší sklizené produkce za daný rok doložením dokladů na SZIF do 31. 1. následujícího roku. Výše produkce se prokazuje pouze u druhu převládajícího v intenzivních sadech podle výměry. Minimální prokázaný výnos ze sadu musí být podle druhu tento:

- 5 t/ha u jabloně, 4 t/ha u hrušně, 2 t/ha u slivoní, 1 t/ha u broskvoně, meruňky, třešně a višně, 0,5 t/ha u angreštu, maliníku, ostružiníku, rybízu a borůvky.
- Pro převládající druh ovoce podle výměry se dokládá: formulář SZIF, evidence o pozemcích s uvedením výnosu ovoce, kopie účetních a daňových dokladů týkající se prodeje ovoce anebo doklady prokazující zpracovaný objem ovoce v případě produktů vlastní výroby (včetně výrobních kalkulací).

Podmínky pro ostatní sady

Péče o meziřadí a příkmený pás v sadu

- Zajistit do 31. 8. mechanickou údržbu (lze mulčovat, v případě klasické seče musí být ale hmota v termínu odklizená) nebo pastvu (při pastvě musí být stromy chráněny proti poškození hospodářskými zvířaty).
- Při údržbě nebo pastvě musí být vynecháno 5 až 15 % výměry dílu půdního bloku, a to buď v meziřadí, anebo v manipulačním prostoru sadu. Tato neudržovaná plocha slouží k podpoře užitečných organismů a biodiverzity v sadu a je ponechána bez údržby až do následujícího roku, kdy se vymění za jinou část sadu. Příkmený pás se upravuje vždy.

Péče o stromy/keře v sadu

- Provést do 15.8. řez z důvodu prosvětlení korun ovocných stromů.
- Při dosadbě nových stromů zajistit oporu a ochranu proti okusu zvěří.
- Nepoškodit stromy nebo keře při případném pěstování jiných zemědělských plodin v meziřadí.

Produkce ze sadu

- Sklidit a odvézt do 30. 11. produkci ze sadu.

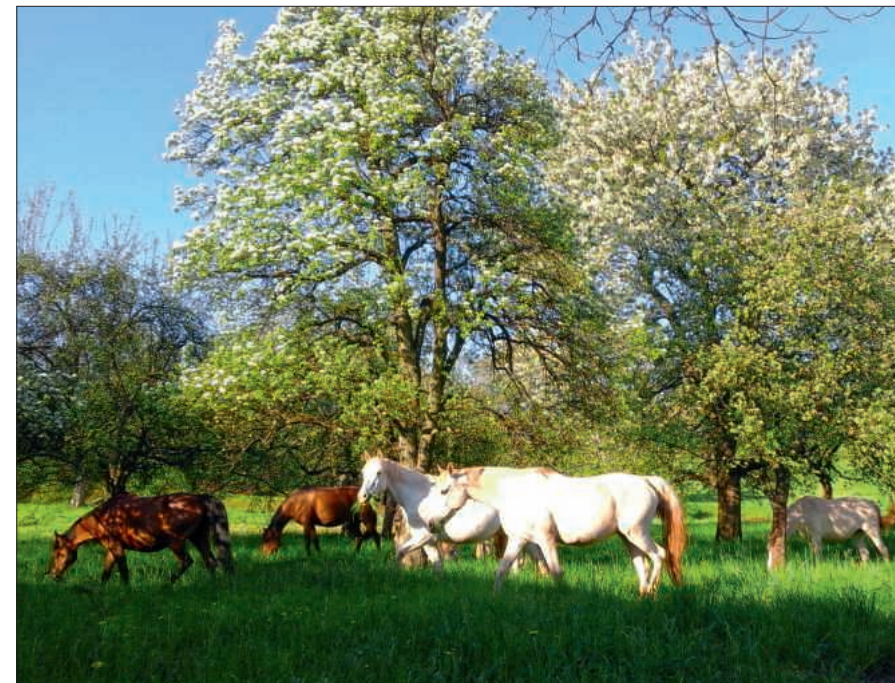

Foto: Eliška Cermanová

- Prokázat vyšší sklizené produkce za daný rok doložením dokladů na SZIF do 31. 1. následujícího roku. Výše produkce se prokazuje pouze u druhu převládajícího v ostatních sadech podle výměry. Minimální prokázaný výnos ze sadu musí být podle druhu tento:
 - 1 t/ha u jabloně a u hrušně, 0,7 t/ha u broskvoně a meruňky, 0,5 t/ha u slivoní, višni a třešní, 0,4 t/ha u angreštu a rybízu, 0,3 t/ha u maliníku, ostružiníku a borůvky, 1 t/ha u ostatních stromů, 0,5 t/ha u ostatních keřů.
- Pro převládající druh ovoce podle výměry se dokládá: formulář SZIF, evidence o pozemcích s uvedením výnosu ovoce, kopie účetních a daňových dokladů týkající se prodeje ovoce, doklady prokazující zpracovaný objem ovoce v případě pro-

duktů vlastní výroby (včetně výrobních kalkulací) anebo evidence krmiv prokazující zkrmení ovoce (zkrmit lze max. 20 % referenční hodnoty výnosu, tj. 80 % minimální hodnoty produkce musíte prodat nebo zpracovat).

- Výše produkce se nemusí prokazovat u sadů ovocných stromů do 3 let včetně od založení a u sadů ovocných keřů do 1 roku od založení.

Podmínky pro krajnotvorné sady

Péče o meziřadí a příkmený pás v krajnotvorném sadu

- Zajistit bylinný pokryv tj. nesmí být černý úhor nebo produkce jiných zemědělských plodin.
- Zajistit do 31. 8. provedení seče s odklizením biomasy (nelze mulčovat) nebo pas-

tvu (při pastvě musí být stromy chráněny proti poškození hospodářskými zvířaty).

- Při seči nebo pastvě musí být vynecháno 5 až 15 % výměry dílu půdního bloku, a to buď v meziřadí, anebo v manipulačním prostoru sadu. Tato neudržovaná plocha slouží k podpoře užitečných organismů a biodiverzity v sadu a je ponechána bez údržby až do následujícího roku, kdy se vymění za jinou část sadu.

Péče o stromy v krajinotvorném sadu

- Provést do konce čtvrtého roku závazku udržovací řez (odstranění suchých a nemocných větví).
- Při dosadbě nových stromů zajistit oporu a ochranu proti okusu zvěří.

Evidence a výkazy

Ekologické zemědělství není jen pracnější, ale je i administrativně náročnější. Každoroční kontrola ze strany Vámi zvolené certifikační a kontrolní organizace po Vás vyžaduje různé evidence jako podklad pro kontrolu správného provádění ekologických postupů. Kontrolní organizace zveřejňují na svých webových stránkách vzory a návody, co si ke kontrole připravit. Legislativa stanovuje obsah jednotlivých evidencí, nikoliv jejich přesný vzor. Nezapomeňte, že každou změnu na Vaší ekofarmě ve smyslu navýšení výměry pozemků, zařazení nového chovu zvířat nebo změnách činnosti (např. výroba nových produktů), musíte hlásit své kontrolní organizaci.

Obecně by se požadavky na evidence a záznamy daly shrnout následovně. Záznamy by měly být **aktualizované a přehledné** tak, aby bylo možné použít je jako podklad pro kontrolu plnění požadavků legislativy pro ekologické zemědělství.

Obecně by se požadavky na evidence a záznamy daly shrnout následovně.

Záznamy by měly být **aktualizované a přehledné** tak, aby bylo možné použít je jako podklad pro kontrolu plnění požadavků legislativy pro ekologické zemědělství.

Každá ekologická farma musí mít pro kontrolu vypracovaný **popis farmy s uvedením praktických opatření**, která mají být dodržována k zajištění pravidel ekologické produkce a s **uvedením bezpečnostních opatření**, která mají být přijata, aby bylo sníženo riziko kontaminace látkami a produkty, které nejsou v ekologickém systému povoleny. Tento popis farmy by měl být každoročně aktualizován.

Každý kontrolní orgán má rovněž právo nahlížet do Vašich **účetních záznamů** (včetně ověření certifikátů dodavatelů). Zejména důležité je toto u zemědělců, kteří po uplynutí přechodného období již produkují bioprodukty. Účetní záznamy by měly ukazovat rovnováhu mezi vstupy a výstupy.

Pokud Vám byla v daném roce schválena výjimka z pravidel ekologického zemědělství, pak při kontrole předkládáte i **rozhodnutí o udělení výjimky z pravidel ekologického zemědělství**. Zde je na místě upozornit na to, že o výjimky z pravidel ekologického zemědělství (spolu s některými dalšími žádostmi) lze žádat také elektronicky přes **Registr ekologických podnikatelů**. Vstup do Registru ekologických podnikatelů naleznete na www.eagri.cz v části Zemědělství/Ekologické zemědělství. K podání žádostí přes Registr ekologických podnikatelů musíte být přihlášení do Portálu farmáře.

Z hlediska **vnějších vstupů na Vaší farmu** (tj. nakupovaných krmiv, lizů, zvířat, hnojiv, přípravků na ochranu rostlin atd.) musíte být schopni doložit:

- Co jste nakoupili/přijali včetně původu – konvenční, z přechodného období, ekologický.
- Odkud a kolik jste nakoupili/přijali.
- Kde, kdy a kolik se nakoupeného/přijátého použilo.

Z hlediska **výstupů z Vaší farmy** (tj. prodávané produkty, krmiva, zvířata atd.) musíte být schopni doložit:

- Co bylo prodáno, prodané množství a kam.

Z hlediska **skladových zásob** (tj. hnojiva, krmiva, produkty atd.) musíte být schopni doložit:

- Množství skladovaných zásob (u vlastních produktů množství před zahájením zpracování a po něm).

U **rostlinné výroby** mezi základní záznamy patří:

- Datum vstupu do přechodného období, popřípadě i záznam o tom, kdy naposledy před vstupem do ekologického systému bylo na pozemek aplikováno hnojivo/přípravky na ochranu rostlin, které nejsou v ekologickém zemědělství povoleny.
- Použití osiva a sadby – odkud, kolik, kdy a typ (z ekologického zemědělství/z konvenčního zemědělství na výjimku).
- Historie výroby na dílu půdního bloku – minimálně za tři roky zpětně, co bylo pěstováno (datum výsevu) a sklízeno (datum sklizně), v jaké kvalitě (z období přechodu nebo ekologická produkce) a kolik bylo sklizeno (průměrný výnos).
- Použití hnojiv – kdy, kolik, kam a čím se hnojilo.
- Použití přípravků na ochranu rostlin a jiných způsobů kontroly škodlivých organismů – kdy, kolik, kam a čím/jak se porost ošetřoval.

Nejčastější chyby

Z hlediska **porušení dotačních podmínek** se u sadů nejčastěji vyskytují následující pochybení:

- Prokázání povinného minimálního množství vlastní produkce.

Foto: Milan Hluchý

Jak u intenzivních tak u ostatních sadů je podmínkou do 31. 1. podat formulář SZIF s uvedením výše celkového výnosu ovoce za předchozí rok. Doložení se týká pouze převládajícího druhu ovocných stromů/keřů, a to podle výměry. Pro poskytnutí plně výše výnosu stanoveného legislativou a zároveň prokázat SZIF k čemu byla produkce použita.

- Vzhledem k tomu, že se jedná o složitou administrativní podmínku a forma dokládáných podkladů není konkrétně stanovena, doporučujeme podklady před podáním konzultovat s okresním pracovištěm SZIF.
- Pokud je Vaše produkce ovlivněna průběhem počasí (mráz, sucho nebo naopak nadměrné srážky) a je zřejmé, že splnění podmínky minimálního výnosu je ohroženo, podejte na SZIF ohlášení zásahu vyšší moci. K ohlášení je vhodné doložit doklady prokazující ohlašovanou skutečnost např. potvrzení pojišťovny, sdělení hydrometeorologického ústavu, notářské osvědčení o stavu věci a podobně. Stejně lze postupovat i při významném poškození sadu škůdci nebo chorobami. V takovém případě dokládáte potvrzení ÚKZÚZ o stavu porostu.
- Údržba versus neúdržba v sadu.
 - U všech typů sadů je povinná údržba sadu do 31. 8. Hlavní rozdíly jsou v tom, že:
 - u intenzivních sadů nesmíte pást a musíte mít v meziřadí bylinný pokryv (nelze pěstovat jiné plodiny nebo mít černý úhor), údržbu je možné provádět mulčováním nebo sečí s odklizem biomasy.
 - u ostatních sadů lze provádět údržbu i pastvou a také lze produkovat v meziřadí jiné plodiny.

Je však nutno pamatovat, že při údržbě sadu jste povinni ponechat 5–15% plochy dílu půdního bloku bez údržby, a to až do následujícího roku, kdy se neudržovaná plocha zlikviduje. Neudržovaná plocha může být v meziřadích nebo v manipulačním prostoru. Příkrmenný pás v sadu upravujete vždy.

- u krajinnotvorných sadů musíte mít v meziřadí zachován bylinný pokryv (nelze pěstovat jiné plodiny nebo mít černý úhor), údržbu je možné provádět pastvou nebo sečí s odklizem biomasy. Nelze mulčovat! Opět platí podmínka vynechání neudržované plochy jako u ostatního sadu.

Z hlediska **porušení pravidel ekologického zemědělství**¹⁴ patří mezi nejčastěji se vyskytující pochybení následující:

- absence výjimky pro použití konvenční sadby před výsadbou,
- použití nepovolených přípravků na ochranu rostlin. V souvislosti s tímto porušením je nutné upozornit na povinnost ekologických zemědělců, kteří obhospodařují pozemky v sousedství s konvenčními zemědělci, provést vhodná opatření, která sníží riziko škodlivých vlivů na ekologicky obhospodařované pozemky. Mezi tato opatření patří zejména výsadba živých plotů, větrolamů, pásů zeleně, izolačních travnatých pásů nebo zřízení cest.

¹⁴ Za porušení pravidel ekologického zemědělství může být ve správním řízení udělena pokuta. Z výše udělené pokuty se pak odvíjí výše sankce u dotací v opatření EZ.

3. Použitá literatura

Dokumenty zpracované Ministerstvem zemědělství

Právní předpisy pro ekologické zemědělství a produkci biopotravin 2015, vydalo Ministerstvo zemědělství, 2015, ISBN 978-80-7434-240-0

Akční plán ČR pro rozvoj ekologického zemědělství v letech 2016–2020, vydalo Ministerstvo zemědělství, 2016, ISBN 978-80-7434-193-9

Ročenka 2014, Ekologické zemědělství v České republice, vydalo Ministerstvo zemědělství, 2015, ISBN 978-80-7434-250-9

Program rozvoje venkova 2014–2020

Metodika k provádění nařízení vlády č. 76/2015 Sb., o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, vydalo Ministerstvo zemědělství, 2016, ISBN 978-80-7434-281-3

Metodický pokyn č. 1/2012, vydalo Ministerstvo zemědělství, 2011, Č.j. 231679/2011-MZE-17252

Národní legislativa

(dostupnost www.eagri.cz/public/web/mze/legislativa/)

Nařízení vlády č. 76/2015 Sb., o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.

Ostatní dokumenty

Soil Association organic standards farming and growing, revision 17.3, listopad 2014 – dostupné z www.soilassociation.org/organicstandards

Konzultace a poděkování:

Tento materiál byl konzultován s následujícími odborníky.
Za jejich čas, spolupráci a cenné připomínky jim patří poděkování.

Ing. Zdeněk Perlinger – PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců

Ing. Pavlína Samsonová – Bioinstitut o.p.s

Ing. Jan Dehner – KEZ o.p.s.

Ing. David Kuna, Ing. Ivana Pinterová, Ing. Ivona Smolková,

Ing. Tereza Musilová – Ministerstvo zemědělství ČR

Poznámky: